

229.

Vládní nařízení

ze dne 3. července 1936

o právu chudých v civilním řízení soudním.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 65 zákona ze dne 1. srpna 1895, č. 113 ř. z., o soudním řízení v občanských rozepřích právních (civilního řádu soudního), ve znění čl. IV zákona ze dne 16. června 1936, č. 161 Sb. z. a n., kterým se mění a doplňují některá ustanovení zákonů o soudní příslušnosti, o občanském řízení soudním, o řízení exekčním a o soudní organizaci, podle čl. LV zákona ze dne 1. srpna 1895, č. 112 ř. z., o zavedení zákona o soudním řízení v občanských rozepřích právních (civilního řádu soudního), a podle § 115, odst. 4 zák. čl. I/1911 (civilního řádu soudního):

čl. I.

O objemu práva chudých.

§ 1.

Výhody spojené s povolením práva chudých (§ 64 c. ř. s.) přísluší toliko té osobě fyzické, již bylo právo chudých propůjčeno. Výhody tyto nepřecházejí ani na její právní nástupce, ani jich nejsou účastní společníci v rozepři. Požívají-li mezi několika společníky v rozepři toliko jeden nebo někteří práva chudých, buďtež zapraveny kolky a jiné poplatky celou částkou ostatními společníky v rozepři.

§ 2.

(1) Povolení práva chudých platí i pro opravné řízení. Jestliže mezi pravoplatným ukončením sporu a zahájením exekučního řízení neuplynulo více času nežli rok, platí povolení práva chudých i pro exekuční řízení. Jinak musí býti žádáno zvláště o udělení práva chudých pro exekuční řízení u toho soudu, který je příslušný povolití exekuci. Žádá-li se za exekuci na základě vyhotovení exekučního titulu přímo u exekučního soudu, musí býti podle potřeby předloženo osvědčení procesního soudu první stolice o tom, kdy byl spor pravoplatně ukončen.

(2) S povolením práva chudých není spojeno dočasné osvobození od zapravování nákladů, které vznikají výkonem vazby (§ 366 exekučního řádu).

čl. II.

§ 3.

Jak mají býti označeny podání a protokoly.

Všechna podání (stejnopisy atd.) té strany, která požívá práva chudých, buďtež na prvním archu na tom místě, kde jindy bývá umístěn kolek, označena slovy „Právo chudých“. Stejně budiž právo chudých vyznačeno na soudních protokolech, jestliže protokolový kolek nemusí býti zapraven jinou stranou.

čl. III.

§ 4.

Náležitosti žádosti za právo chudých.

Ten, kdo žádá za povolení práva chudých, je povinen zároveň se žádostí předložití soudu úřední vysvědčení o svých osobních poměrech (v dalším jen vysvědčení zvané) podle vzorce č. 1 a místopřísežné seznání o jmění a příjmu (v dalším místopřísežné seznání zvané) podle vzorce č. 2.

čl. IV.

Vydávání vysvědčení.

§ 5.

(1) Vysvědčení vydává obec v oboru přenesené působnosti. Žádost o ně může podati strana sama nebo zmocněncem, ústně nebo písemně.

(2) Pro soudní chráněnce může vydati vysvědčení také příslušný poručenský (opatrovnický) soud (§ 65, odst. 4 c. ř. s.).

(3) Za vydání vysvědčení nelze žádati poplatky nebo dávky. Rovněž žádost o vydání vysvědčení a plná moc pro zmocněnce jsou prosty kolku.

§ 6.

Místní příslušnost obce oprávněné vydati vysvědčení řídí se bydlištěm žadatele, a nemá-li ho žadatel v Československé republice, jeho pobytem. Obec místa, kde se strana zdržuje toliko přechodně, smí takové vysvědčení vydati jen, má-li strana bydliště nebo pobyt v cizině, v republice Československé se zdržuje jen přechodně a může potřebné údaje řádně osvědčiti úředními průkazy nebo spolehlivými údaji hodnověrných osob převědých.

§ 7.

(1) Vysvědčení buďtež sepsána podle vzorce č. 1 a budiž dbáno pokynů tam uvedených.

(2) Strana je povinna předložit k potvrzení vzorec vysvědčení, v kterém jsou žádané údaje již vepsány. Také je povinna sama si opatřit vyjádření vlastníka domu, v němž bydlí.

(3) Není-li schopna údaje, jež mají být potvrzeny, řádně vepsati, sepíše je s ní orgán obce tím pověřený. V tomto případě orgán připojí na vzorec doložku: „Přede mnou“ a podpíše ji.

§ 8.

(1) Není-li orgánu obce z vlastní vědomosti nebo na základě pomůcek, jež má po ruce, bezpečně známo, že osobní poměry ve vzorci vysvědčení uvedené jsou správné, vyžádá si od strany potřebné průkazy, a nemůže-li je strana předložit, vykoná potřebné šetření bez jakéhokoli průtahu a způsobem co možná prostým. Pro nedostatek potvrzení vlastníka domu (§ 7, odst. 2) nemůže být odepřeno vydání vysvědčení.

(2) Také poručenský (opatrovnický) soud je povinen, nezná-li bezpečně osobních poměrů žadatelových, vykonati potřebná šetření.

§ 9.

(1) Shledá-li orgán, že obec není příslušná vydati vysvědčení (§ 6), a trvá-li strana nebo její zmocněnec po daném poučení na své žádosti, vydá jí orgán výměr se stručnými důvody odmítnutí.

(2) Shledá-li orgán, že údaje zapsané (přednesené) stranou se srovnávají s pravdou, vyplní doložku potvrzující správnost údajů, připojí podpis a pečeť.

(3) Shledá-li, že jsou údaje zčásti nesprávné, přeškrtně nesprávnou odpověď červeně a správnou odpověď napíše červeně nad to.

§ 10.

(1) Bude-li straně odepřeno vydati vysvědčení, staniž se tak stručně odůvodněným výměrem, jenž se doručí s urychlením straně i se vzorcem vysvědčení. Proti výměru obce může strana podati odvolání k politickému úřadu obci bezprostředně nadřízenému. Obec nemají práva si stěžovati na rozhodnutí okresního úřadu o odvolání. Odvolání, jeho přílohy a plná moc pro zmocněnce jsou kolku prosty.

(2) Žadatel nemá opravného prostředku proti tomu, že v potvrzovací doložce byl uveden výsledek šetření odchylně od údajů žadatelových, může však, předkládaje vysvědčení soudu, žádati, aby soud sporné údaje sám vyšetřil a o nich rozhodl, a může k podpoře

svých údajů předložití potřebné průkazy. Soud vykoná toto šetření co nejrychleji.

§ 11.

O opravných prostředcích proti rozhodnutím poručenského (opatrovnického) soudu, vydaným podle § 5, odst. 2, platí ustanovení zákona ze dne 19. června 1931, č. 100 Sb. z. a n., o základních ustanoveních soudního řízení nesporného.

Čl. V.

O místopřísežném seznání.

§ 12.

Místopřísežné seznání musí být žadatelem nebo jeho zákonným zástupcem vlastnoručně podepsáno nebo opatřeno znamením ruky soudem nebo veřejným notářem ověřeným.

§ 13.

Údaje obsažené v místopřísežném seznání je třeba potvrzovati knihovním soudem jen tehdy, jestliže žadatel vlastní nemovitosti, a potvrzení se pak vztahuje na výpočet nemovitostí v něm uvedených. Leží-li nemovitosti v obvodu několika knihovních soudů, musí být údaje potvrzeny všemi příslušnými knihovními soudy. Aby však dosažení práva chudých nebylo zdržováno, může žadatel o právo chudých potvrzení každého z několika knihovních soudů opatřiti si zvlášť.

§ 14.

(1) Byla-li žadateli vyměřena aspoň v jednom z posledních tří let důchodová daň, je žadatel povinen zároveň se žádostí předložití poslední výměr příslušné berní správy o uložení mu dani důchodové.

(2) Nebyla-li žadateli vyměřena důchodová daň proto, že nemá příjmu zdanitelného daní důchodovou, jest povinen vyžádati si o tom potvrzení příslušné berní správy. Toto potvrzení vydá berní správa bezplatně k ústní nebo písemné kolku prosté žádosti.

(3) Nebyla-li daň důchodová žadateli vyměřena proto, že se vybírá srážkou, a žadatel o řádné vyměření daně nežádal, je povinen opatřiti si potvrzení příslušné berní správy o tom, z jakého základu je daň srážkou vybírána. O tomto potvrzení platí ustanovení poslední věty odstavce 2.

(4) Obdobně musí žadatel předložití potvrzení příslušné berní správy o tom, jaký jeho důchod, započítatelný do důchodu přednosti domácnosti, byl započten do základu pro

vyměření daně důchodové přednosty té domácnosti, kterou žadatel sdílí.

Čl. VI.

§ 15.

Zvláštní ustanovení pro cizince a československé příslušníky v cizině.

(1) Mezinárodní smlouva nebo prohlášení ministra spravedlnosti o vzájemnosti podle § 63, odst. 2 c. ř. s. a § 112, posl. odst. zák. čl. I/1911 stanoví, kdo vydává vysvědčení pro cizince. Není-li v nich jinak ustanoveno, stačí předložit vysvědčení, které mu vydají podle předpisů o tom platných příslušné úřady státu, kde žadatel bydlí nebo má pobyt. Byla-li tato vysvědčení vydána v cizině, buďtež ověřena podle předpisů platných pro ověřování cizích listin. Je-li podle nich potřebí, aby vysvědčení bylo ověřeno místně příslušným československým zastupitelským úřadem, bude vysvědčení ověřeno bezplatně a bez kolku.

(2) Jestliže úřady státu, kde má žadatel bydliště nebo pobyt, nevydávají vysvědčení nebo je vydati odeprou, postačí vysvědčení, které mu vydá bezplatně a bez kolku místně příslušný československý zastupitelský úřad.

(3) Místo průkazu o výši daně důchodové žadateli předepsané stačí osvědčení příslušného cizího úřadu o výši příjmů žadatelových; nelze-li je předložit proto, že úřadu povolaného k vydání takového průkazu podle zákona není, budiž to osvědčeno.

(4) Soud, jenž rozhoduje o žádosti za udělení práva chudých, jest oprávněn zkoumati správnost vysvědčení, jež byla vydána v cizině, a vyžádati si po případě další doplnění a informace, jež pokládá za nutné.

(5) Ustanovení předchozích odstavců platí obdobně, jestliže československý příslušník má bydliště nebo pobyt v cizině.

Čl. VII.

Společná a závěrečná ustanovení.

§ 16.

Vysvědčení a místopřísežné seznání strany (§§ 7, 12) přiloží se ke spisům a straně ne-

vrátí. Výměr příslušné berní správy (§ 14, odst. 1) vrátí se straně po pravoplatném rozhodnutí o právu chudých.

§ 17.

(1) Právo chudých nelze povolit na podkladě vysvědčení a místopřísežných seznání, jež byla vydána dříve než půl roku před podáním žádosti o právo chudých.

(2) Žádá-li se za prodloužení účinnosti vysvědčení po uplynutí půl roku od jeho vydání, může orgán (poručenský — opatrovníkový — soud) tomu vyhověti, není-li pochybnosti o tom, že se poměry nezměnily. Jinak třeba žádati o nové vysvědčení.

§ 18.

Orgány povolané k vydání vysvědčení jsou povinny vyhověti žádosti soudu za vysvětlení potvrzených údajů nebo za vyšetření rodinných nebo majetkových poměrů žadatelových.

§ 19.

Nařízení ze dne 23. května 1897, č. 130 ř. z., se zrušuje.

§ 20.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. srpna 1936 a platí jen pro země českou a Moravskoslezskou s výjimkou § 15, který platí i pro země Slovenskou a Podkarpátorskou; provede je ministr spravedlnosti v dohodě se zúčastněnými ministry.

Dr. Hodža v. r.

Dr. Černý v. r. Dr. Zadina v. r.

Dr. Kalfus v. r. Machník v. r.

Dr. Franke v. r. Nečas v. r.

Dr. Dérer v. r. Dr. Czech v. r.

Najman v. r. Tučný v. r.

Bechyně v. r. Dr. Šrámek v. r.

Dostálek v. r. Dr. Spina v. r.

Zajiček v. r.

Vzorec č. 1 k vl. nař. č. 229/1936 Sb. z. a n.

Úřední vysvědčení pro dosažení práva chudých.

1. Jméno a příjmení žadatele:
2. Státní občanství:
3. Den, měsíc a rok narození:
4. Stav (svobodný, ženatý, rozvedený, rozloučený, ovdovělý):
5. Bydliště — pobyt:
6. Povolání nebo zaměstnání:
7. Jméno a věk manžela nebo manželky, zaměstnání (povolání) a bydliště nebo pobyt:
8. Jméno a věk, zaměstnání (povolání), bydliště nebo pobyt osob, o které musí žadatel pečovat, a jich poměr (příbuzenský a j.) k žadateli:
9. Které z osob uvedených pod č. 8 nejsou ve společné domácnosti:
10. Žadatel platí nájemné z bytu (obchodních místností) ročně Kč; hodnota bytu ve vlastním domě nebo bytu bezplatně užívaného: Kč
11. Kolik má služebných (dělníků):

Prohlašuji, že to, co je shora uvedeno, úplně s pravdou se srovnává.

V dne

.....
podpis žadatele.

Podepsaný vlastník domu (zmocněnec vlastníka domu) potvrzuje správnost údajů pod č.

Nejsou mi známy poměry pod č.

V dne

.....
podpis vlastníka domu (jeho zmocněnce).

Podle výsledku šetření — známých poměrů žadatelových — se potvrzuje správnost hořejších údajů ad 1. až 9. a 11.

V dne

Návěští:

Stranám, které nepravdivými údaji vyloudily povolení práva chudých, budiž uložen trest za svévoli až do 3.000 Kč.

Kdo by ve vysvědčení vydaném pro povolení práva chudých vědomě nebo z hrubé nedbalosti učinil údaje nesprávné nebo kdo by nesprávné údaje vědomě potvrdil jako pravdivé, ručí, jestliže právo chudých bylo propůjčeno, za částky, od nichž strana prozatím byla osvobozena, dále za náklady zastoupení advokátem a za všelikou jinou tím způsobenou škodu (§§ 69, 220 c. ř. s.).

Vzorec č. 2 k vl. nař. č. 229/1936 Sb. z. a n.

Místopřísežné seznání o jmění a příjmu k žádosti za právo chudých

v právní věci proti pro

1. Jméno a příjmení žadatele:

2. Majetek žadatele:

a) nemovitosti (označení podle druhu vzdělání, čísla domovního-popisného, čísla parcel, vložky a kat. území — jejich výměra a hodnota, a jde-li o spoluvlastnictví, podíl žadatele)¹⁾

b) podniky obchodní nebo jinak výdělečné

c) pohledávky knihovní

neknihovní

d) hotové peníze (peněžní vklady) v částce

e) cenné papíry v hodnotě

f) jiný majetek, který může být pramenem příjmu

g) ostatní majetek žadatelův (u nutného zařízení bytu, potřebného šatstva a drobností k osobním potřebám stačí uvést souhrnné označení a celkové ocenění), zvláště skvosty (druh a cena)

3. Dluhy a jiné závazky žadatelovy:

a) knihovní

b) neknihovní²⁾

4. Příjem žadatele (po odečtení daní, úroků z dluhů, výdajů správních) ročně:

a) z držby nemovitostí

b) ze služebního poměru

c) z provozování živnosti nebo jiného zaměstnání

d) z pohledávek, cenných papírů, úsporných vkladů, důchodů a pod.

e) z výslužného, zaopatření, darů z milosti, nadací

f) ze sociálního pojištění, výměnku, podpor a pod.

5. a) Jaká částka důchodu byla vzata do základu výměry daně důchodové za poslední rok, v němž došlo k vyměření daně, a komu daň z žadatelova příjmu byla vyměřena (zda žadateli přímo či přednostovi domácnosti)?
- b) Nebyla ani žadateli ani přednostovi domácnosti, k níž žadatel patří, důchodová daň za poslední tři léta vůbec vyměřena?
6. Jaké peněžité částky vynakládá žadatel na ty osoby, o něž musí pečovati, které s ním nesdílejí společnou domácnost?
7. Jaký majetek má:
- a) manžel žadatele?
- b) nezletilé děti žadatele?
- c) rodiče nezletilého žadatele?

Ujišťuji, že jsem hořejší údaje na místě přísahy učinil podle nejlepšího vědomí.³⁾

V dne

.....
podpis žadatele.

Údaje o nemovitostech žadatelových ležících v obvodu podepsaného soudu jsou úplné.⁴⁾

Kancelář okresního soudu v,
odd., dne

¹⁾ Jako hodnota nemovitostí se uvede běžná hodnota prodejní.

²⁾ Jméno, příjmení a bydliště věřitele netřeba uváděti jen, jde-li o dluhy obchodní.

³⁾ Podvod se stíhá podle ustanovení trestního zákona vězením od 24 hodin do 6 měsíců, a jde-li o zločin, žalářem od 6 měsíců do jednoho roku, za přitěžujících okolností do 5 let, případně i však do 10 let.

⁴⁾ Údaje obsažené v místopřísežném seznání je třeba potvrzovati knihovním soudem jen tehdy, jestliže žadatel vlastní nemovitosti, a potvrzení se pak vztahuje na výpočet nemovitostí v něm uvedených. Leží-li nemovitosti v obvodu několika knihovních soudů, musí býti údaje potvrzeny všemi příslušnými knihovními soudy. Aby však dosažení práva chudých nebylo zdržováno, může žadatel o právo chudých potvrzení každého z několika knihovních soudů opatřiti si zvlášť.